

การใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณและวิเคราะห์การส่องสว่างภายในอาคาร

นายประกร เนฟจำเรก

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้า

นักศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-112-5

ลิขสิทธิ์ของนักศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015808

I ๑๗๖๑% ๔๘๙

COMPUTER APPLICATION IN INTERIOR LIGHTING CALCULATION AND ANALYSIS

MR. PRAKORN MAKJUMROEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Engineering

Department of Electrical Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-112-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณและวิเคราะห์การส่องสว่างภายในอาคาร
 โดย นายประกรณ์ เมนจ์เจริญ
 ภาควิชา วิศวกรรมไฟฟ้า
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ไชย แซ่บสืบอ

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบังคับวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรนภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ประโนท อุตติไวยยะ)

อาจารย์ที่ปรึกษา
 (อาจารย์ไชย แซ่บสืบอ)

กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประลักษณ์ พิภษณ์พัฒน์)
 กรรมการ
 (นายปกรณ์ บริมาสพร)

ประการที่ เมนูจำเริญ : การใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณและวิเคราะห์การส่องสว่างภายในอาคาร (COMPUTER APPLICATION IN INTERIOR LIGHTING CALCULATION AND ANALYSIS) อ.ที่ปรึกษา : อ.ไชย แซมช้อย, 215 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงการนำไมโครคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการคำนวณและออกแบบไฟฟ้าแสงสว่างภายในอาคาร โปรแกรมที่อัปเดตขึ้นมา 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นโปรแกรมที่ใช้คำนวณข้อมูลทางแสง (Photometric Data) ของโคมไฟ โดยใช้วิธี Zonal Cavity ของ Illuminating Engineering Society of North America (IES) วิธี British Zonal (BZ) และวิธีคำนวณแบบประยุกต์ของ International Commission on Illumination (CIE) หรือ CIE Applied Method ส่วนหลังเป็นการคำนวณออกแบบไฟฟ้าแสงสว่างภายในอาคาร ซึ่งสามารถเลือกใช้ได้ 2 วิธีคือ วิธี Zonal Cavity ของ IES และวิธีคำนวณแบบประยุกต์ของ CIE พร้อมทั้งคำนวณค่า指数 Glare Index ของการติดตั้งหน้างาน ได้ นอกจากนี้ในส่วนหลังยังมีโปรแกรมใช้เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อปีของโคมไฟแบบต่างๆ และโปรแกรมช่วยเลือกหลอดไฟโดยพิจารณาในแง่งการมองเห็นสีของวัตถุภายในไฟฟ้าแสงสว่างนั้น ทั้งนี้เพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจของผู้ออกแบบในการเลือกหลอดไฟและโคมไฟที่เหมาะสมกับสภาพของงานนั้นๆ และได้ทำการศึกษาเชิงเบรียบเทียบการคำนวณโดยวิธีทั้ง 3 วิธี คือ วิธี Zonal Cavity ของ IES วิธี British Zonal (BZ) และวิธีคำนวณแบบประยุกต์ของ CIE ปรากฏว่าค่าล้มเหลวที่ใช้แสงที่ได้จากการคำนวณโดยวิธีทั้งสาม ให้ผลใกล้เคียงกันมาก ถึงแม้ว่าจะมีแนวคิดในรายละเอียดแตกต่างกันอยู่บ้างก็ตาม

ภาควิชา ...วิศวกรรมไฟฟ้า
สาขาวิชา ...วิศวกรรมไฟฟ้า
ปีการศึกษา ...๒๕๓๑

ลายมือชื่อนิสิต ...
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ...
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ...

PRAKORN MAKJUMROEN : COMPUTER APPLICATION IN INTERIOR LIGHTING
CALCULATION AND ANALYSIS. THESIS ADVISOR : CHAIYA CHAMCHOY,
215 PP.

This thesis presents a microcomputer application in interior lighting calculation and design. The developed program consists of two consecutive parts. The first part of the program deals with the luminaire photometric data calculations using Illuminating Engineering Society of North America (IES) Zonal Cavity Method, British Zonal (BZ) Method and International Commission on Illumination (CIE) Applied Method. In the last part of the program, the IES Zonal Cavity and the CIE Applied Methods are used for calculating the Interior Lighting with respect to the illuminance level and glare rating. Besides, the Interior Lighting System Cost Evaluation Program and the Lamp Type Selection with Color Rendering Consideration Program are included. These programs may help the designer in lamp and luminaire selection to meet the lighting requirements. Moreover, this thesis presents a photometric data comparison study of the IES Zonal Cavity Method, BZ Method and CIE Applied Method. The results show that under the similar condition, the Coefficients of Utilization calculated by these three methods are very close even though each method has few different ways of calculation.

ภาควิชา ..... วิศวกรรมไฟฟ้า
สาขาวิชา ..... วิศวกรรมไฟฟ้า
ปีการศึกษา 2531

อาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร. ดร. ดร. ....
อาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร. ดร. ดร. ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์ใชอะ แซมช้อด ที่ได้ให้คำแนะนำนำที่เป็นประโภชน์ และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ข้าพเจ้าจึงได้รับขอรับขอนพระคุณมา ณ ที่นี่ นอกเหนือนี้ ข้าพเจ้าขอขอนพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประโนท อุทัยไวยยะ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาอย่างดีเยี่ยม และเป็นประธานกรรมการสอนวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประลักษณ์ พิกษ์พัฒน์ และ นายปกรณ์ บริมาสพร ผู้จัดการห้องใบบริษัท GTE International Inc., สาขาประเทศไทย กรรมการสอนวิทยานิพนธ์ที่ได้ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดีเยี่ยม

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอนพระคุณทุกท่านที่ได้เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่สามารถเอียนนามได้ หมวดมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิจกรรมประการ.....	๙
สารนี้ถูกร่าง.....	๗
สารนี้รูปภาพ.....	๘
สารนี้มีแผนภูมิ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	๑
1.1 กล่าวนำปัจจุบัน.....	๑
1.2 วุฒิประสงค์ของการวิจัย.....	๒
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	๒
1.4 การดำเนินการวิจัย.....	๓
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย.....	๓
2. ข้อควรคำนึงในการออกแบบระบบไฟฟ้าแสงสว่างภายในอาคาร.....	๔
2.1 หลอดไฟฟ้าและการเลือกใช้.....	๔
2.1.1 ข้อดีและข้อเสียของหลอดประเภทต่าง ๆ	๔
2.1.2 Color Temperature และ Color Rendering...	๔
2.1.3 ความสว่างที่เหมาะสมในการเลือกใช้หลอดไฟฟ้าที่ Color Temperature ต่าง ๆ	๖
2.1.4 การเลือกหลอดไฟฟ้าที่ให้สีเหมาะสมกับวัตถุและลักษณะล้อมภาษในห้อง.....	๗

สารนัย (ต่อ)

	หน้า
3.3 การคำนวณหาจำนวนโคมไฟโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสง....	38
4. วิธีคำนวณแบบประยุกต์ของ CIE.....	39
4.1 ข้อกำหนดทั่วไป.....	39
4.1.1 Suffixes.....	39
4.1.2 แฟคเตอร์การสะท้อนแสงของผื้นผิวห้อง.....	39
4.1.3 รูปร่างของห้อง.....	40
4.2 พารามิเตอร์ที่มีผลต่อความสว่าง.....	40
4.2.1 ฟลักซ์ที่ติดตั้งต่อตารางเมตร.....	40
4.2.2 สัดส่วนของห้อง.....	41
4.2.3 ลักษณะการกระจายแสงของโคมไฟ.....	41
4.2.4 ลักษณะของการติดตั้ง.....	41
4.2.5 การสะท้อนแสงของผื้นผิว.....	42
4.3 หลักการของวิธีคำนวณแบบประยุกต์ของ CIE.....	42
4.3.1 ข้อมูลทางแสงของโคมไฟ.....	42
4.3.2 ฟลักซ์จากโคมไฟที่ติดตั้งบนผื้นที่ทำงานโดยตรง.....	44
4.3.3 ฟลักซ์ที่ส่องโดยตรงจากโคมไฟทั้งหมดในห้องลงสู่ ผื้นที่ทำงาน.....	46
4.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างฟลักซ์โดยตรง (Direct Flux) กับความสว่าง.....	48
4.3.5 Utilance.....	50
4.3.6 การจำแนกประเภทของการจัดเรียง.....	53
4.3.6.1 ขั้นตอนในการจำแนกประเภทของการจัดเรียง.....	53
4.3.6.2 ขั้นตอนการจำแนกประเภทของการจัดเรียงที่ เป็นการจัดเรียงอ้างอิง.....	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3.7 การจำแนกประเภทของโคมไฟ.....	55
4.3.7.1 ขั้นตอนการจำแนกประเภทโคมไฟ.....	56
4.3.8 ชื่อสุลลิ่ว ๆ ของโคมไฟ.....	57
4.4 วิธีการออกแบบ (The Design Method).....	57
4.4.1 การหาเฟล็กซ์ต่อหนึ่งที่ต้องติดตั้ง (Determination of the Required Installation Flux Density).....	58
4.4.2 การเลือกลักษณะการจัดเรียง (Selection of the Installation).....	59
4.5 วิธีการตรวจสอบ (The Verification Method).....	60
4.5.1 การคำนวณอัตราส่วนโดยตรง.....	60
4.5.1.1 คำนวณอัตราส่วนโดยตรง โดยใช้ Flux Triplet N1 N2 N3.....	61
4.5.1.2 คำนวณอัตราส่วนโดยตรง โดยใช้ DRR ที่กำหนดให้จากผู้ผลิตโคมไฟ (Published DRR Values).....	61
4.5.1.3 คำนวณอัตราส่วนโดยตรง โดยใช้ชุดของ ประเภทการจัดเรียงอ้างอิงที่ผู้ผลิตโคมไฟ กำหนดให้ (Published Reference Class Set).....	61
4.5.1.4 คำนวณอัตราส่วนโดยตรง โดยใช้หมายเลขอ ประเภทของโคมไฟที่กำหนดจากผู้ผลิตโคมไฟ (Published Luminaire Class).....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.5.2 การคำนวณหาค่ารีดิวชั่นท์ยิลันซ์ (Reduced Utilance, RU).....	62
4.5.3 การคำนวณความสว่าง.....	64
4.5.4 การคำนวณค่าความส่องสว่างเฉลี่ย.....	65
5. แกลงร์.....	109
5.1 หลักการพื้นฐานในการควบคุมแกลงร์.....	109
5.1.1 ธรรมชาติของแกลงร์.....	109
5.1.2 แฟลกเตอร์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการควบคุม Discomfort Glare.....	110
5.1.3 วิธีการควบคุมแกลงร์.....	114
5.1.3.1 การกระจายความส่องสว่างคงที่.....	114
5.1.3.2 การกระจายความส่องสว่างไม่คงที่.....	115
5.1.3.3 การกระจายความส่องสว่างแบบ Cut-off... ..	116
5.1.4 ระบบการควบคุมแกลงร์ (Glare Control System)	117
5.1.4.1 ระบบตัวชี้มัลติ (Glare Index System) ..	120
5.1.4.2 ระบบจำกัดความส่องสว่าง (Luminance Limiting System).....	120
5.1.4.3 ระบบมุมกั้นแสง (Shielding Angle System).....	121
5.1.5 การประเมิน Discomfort Glare โดยผู้สังเกต (Subjective Assessment of Discomfort Glare).....	121
5.2 การศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้สูตรการหาแกลงร์ที่เหมาะสม.....	122

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2.1 Formula Based Systems.....	122
5.2.2 ระบบจำกัดความส่องสว่าง (Luminance Limiting Systems).....	125
5.2.2.1 การหาค่าขีดจำกัดของความส่องสว่าง (Determine the Limiting Luminance Value).....	126
5.2.2.2 การการกระจายของความส่องสว่าง (Determine the Limiting Luminance Distribution).....	126
5.2.3 CIE Interim Glare Limiting System.....	127
5.2.3.1 หลักการของระบบ CIE Interim Glare Limiting.....	127
5.2.3.2 การใช้งาน CIE Interim Glare Limiting System.....	131
5.2.3.3 ข้อจำกัดของระบบ.....	132
5.2.3.4 การกระจายความส่องสว่างของโคมไฟ.....	133
5.3 การหาค่า指数ตามวิธีของซีไออี (CIE Glare Index).....	135
5.3.1 ฟิวเจอร์การติดตั้ง.....	135
5.3.2 หาฟังก์ชัน $f(E_d, E_i)$	136
5.3.3 กำหนดตำแหน่งของผู้สังเกตและแนวการมอง (Line of Sight).....	137
5.3.4 คำนวณ d-coordinate และ s-coordinate.....	138

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3.5 การพิจารณาว่า โคม ได้บ้างที่ต้องคำนวณคิดคำนวน	
เทอม $\Sigma L^2 W.p^{-2}$	139
5.3.6 คำนวน Ah และ Av/Ah.....	140
5.3.7 คำนวนเทอม $\Sigma L^2 W.p^{-2}$	140
5.3.8 คำนวนดัชนีมักลร์ (CIE Glare Index, CGI).....	143
6. การใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ.....	144
6.1 บทนำ.....	144
6.2 ลักษณะโครงสร้างของโปรแกรม.....	144
6.3 การใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	147
6.3.1 การคำนวนข้อมูลทางแสงของโคมไฟ.....	147
6.3.2 การออกแบบระบบไฟฟ้าแสงสว่าง โดยวิธีของ IES....	163
6.3.3 การออกแบบระบบไฟฟ้าแสงสว่าง โดยใช้วิธีคำนวน	
แบบประยุกต์ของ CIE (CIE APPLIED INTERIOR	
LIGHTING DESIGN).....	168
6.3.4 การเปรียบค่าใช้จ่ายต่อปีของโคมไฟ.....	174
6.3.5 การเลือกหลอดไฟให้มี Color Rendition ที่	
เหมาะสมกับสภาพของงาน.....	175
7. การวิเคราะห์เชิงเบริญเก็บข้อมูล.....	179
7.1 การหาการกระจายความเข้มแห่งการส่องสว่าง.....	180
7.2 ผลการเบริญเก็บข้อมูลคำนวน.....	182
8. สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	203
8.1 สรุปผลการวิจัย.....	203
8.2 ข้อเสนอแนะ.....	204

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง.....	205
ภาคผนวก ก. การคำนวณ CIE FLUX CODE ของโคมไฟ	206
ภาคผนวก ข. การคำนวณหาชุดของประเภทการจัดเรียงอ้างอิงโดยใช้วิธีของ CIE	209
ภาคผนวก ค. Scale of Color Rendering Properties ของงานแต่ละประเภทและชนิดของหลอดไฟฟ้าในแต่ละ Color Rendering Properties Scale.....	211
ประวัติผู้เขียน.....	215

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 คุณสมบัติของหลอดไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ	5
2.2 Color Rendition ของหลอดไฟฟ้าที่มีนัยน์ใช้และผลที่มีต่อวัตถุสีต่าง ๆ.....	8
2.3 การบ่งโคมไฟของ CIE โดยพิจารณาลักษณะของการกระจายแสง..	9
2.4 Luminaire Dirt Depreciation Constants ที่ใช้ในการคำนวณ LDD ส่วน 6 Luminaire Categories และ 5 Degrees of Dirtiness.....	13
2.5 ใช้ส่วนหัก Expected Dirt Depreciation.....	14
3.1 Zonal Multipliers ที่ใช้ในการคำนวณ D_M	20
3.2 Zonal Multiplier ที่ใช้ในการหาอัตราส่วนโดยตรง.....	27
3.3 ตัวอย่างขั้นตอนการคำนวณหาอัตราส่วนโดยตรง.....	28
3.4 Lower Flux Utilance (Wall Reflectance 50%).....	30
3.5 Lower Flux Utilance (Wall Reflectance 30%).....	31
3.6 Lower Flux Utilance (Wall Reflectance 10%).....	32
3.7 Lower Flux Utilance (Wall Reflectance 0%).....	33
3.8 Upper Flux Utilance.....	34
3.9 Effective Ceiling Reflectance.....	36
4.1.1-6 Geometric Multipliers ส่วนการคำนวณไฟ 1 โคมอยู่เหนือ มุมกึ่งวงลีโอเรียมผ่านผ้าที่มีด้านกว้าง A/H และยาว B/H... ..	66-71
4.2.1-10 ตัวปรับก่อนแก้ไข (Correction Factors).....	72-81
4.3.1-24 ค่าสัมประสิทธิ์ RM (RM Coefficients).....	82-105
4.4 CIE Installation Classification	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.5 Geometric Multiplier ของการจัดเรียงอ้างอิง (อยู่ในหน่วย 1/1000) และการจัดเรียงอ้างอิงของตัวนี้ห้องมาตรฐาน.....	107
4.6 Cumulated Zonal Flux ที่ใช้ในการจำแนกประเภท โคมไฟของ CIE.....	108
5.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง Glare Constant กับความรุ้ลิกของผู้สังเกต.....	112
5.2 ชีดจำกัดของความส่องสว่าง (cd/m^2) สำหรับโคมไฟทุกแบบ รวมทั้งหลอดเบล้อด.....	129
5.3 Recommended Shielding Angles สำหรับโคมไฟแบบ Cut-off	130
5.4 การหา A_v และ A_v/A_h ของโคมไฟแบบต่าง ๆ	141
5.5 แฟกเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณในสมการที่ 5.15	142
6.1 ผลการคำนวณ Photometric Data โดยวิธีของ IES.....	151
6.2 ผลการคำนวณ Photometric Data โดยวิธีของ BZ.....	153
6.3 ผลการคำนวณ Photometric Data โดยวิธีของ CIE.....	156
6.4 ผลการคำนวณของโปรแกรม LC2.....	166
7.1 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ1 ที่ได้จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย 1/1000).....	183

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7.2 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ2 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย $(1/1000)$).....	184
7.3 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ3 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย $(1/1000)$).....	185
7.4 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ4 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย $(1/1000)$).....	186
7.5 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ5 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย $(1/1000)$).....	187
7.6 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ6 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย $(1/1000)$).....	188
7.7 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ7 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย $(1/1000)$).....	189
7.8 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ8 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย $(1/1000)$).....	190

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7.9 แสดงการเปรียบเทียบค่าล้มเหลวที่ใช้ใน BZ9 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย (1/1000)).....	191
7.10 แสดงการเปรียบเทียบค่าล้มเหลวที่ใช้ใน BZ10 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางอยู่ในหน่วย (1/1000)).....	192
7.11 แสดงการเปรียบเทียบค่าล้มเหลวที่ใช้ใน BZ1 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	193
7.12 แสดงการเปรียบเทียบค่าล้มเหลวที่ใช้ใน BZ2 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	194
7.13 แสดงการเปรียบเทียบค่าล้มเหลวที่ใช้ใน BZ3 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	195
7.14 แสดงการเปรียบเทียบค่าล้มเหลวที่ใช้ใน BZ4 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	196
7.15 แสดงการเปรียบเทียบค่าล้มเหลวที่ใช้ใน BZ5 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	197

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7.16 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ6 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	198
7.17 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ7 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	199
7.18 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ8 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	200
7.19 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ9 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	201
7.20 แสดงการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสงของโคมไฟ BZ10 ที่ได้ จากการคำนวณตามวิธีของ IES, CIE และ BZ ตามลำดับ (ค่าที่ ปรากฏในตารางคิดเป็นเบอร์เซนต์เทียบกับของ CIE).....	202

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญบทนำ

หัวข้อ	หน้า
2.1 ความแตกต่างระหว่าง Color Temperature และ Color Rendering.....	5
2.2 ช่วงความสว่างที่เหมาะสมสำหรับ Color Temperture ต่าง ๆ ..	6
2.3 การแสดง Luminous Intensity Distribution ของโคมไฟ ในลักษณะของ Polar Curve.....	9
2.4 เทคนิคการควบคุมแสง โดยใช้กำบังและบานเกล็ด.....	11
2.5 ใช้ในการหา Room Surface Dirt Depreciation Factors..	15
3.1 การแบ่งบริเวณรอบโคมไฟออกเป็นโซนรูปกรวย.....	18
3.2 แสดงหลักการของ Cavity Method.....	23
3.3 The Cavity Method.....	35
4.1 Zonal Flux Diagram.....	43
4.2 กรณีกลมที่มีแกนอขูดในแนวตั้งซึ่งมีมุมเชิงของแข็งเป็น 90°.....	43
4.3 แสดง Characteristic Zonal Flux Values.....	43
4.4 แสดงตำแหน่งของโคมไฟ L อขูดเห็นอีกหนึ่งที่ทำงาน ABCD เป็นระยะ LS.....	45
5.1 พารามิเตอร์ที่มีผลต่อ Discomfort Glare.....	111
5.2 ตำแหน่งของผู้สังเกตและแนวมอง (Line of Sight).....	112
5.3 หลักการของ Shilding Angle ถ้า $0 < S$ ผู้สังเกตจะไม่เห็นหลอดไฟ.....	116
5.4 การวัดมุมบัง (Shielding Angle S).....	117
5.5 ผลของพารามิเตอร์บางตัวที่มีผลต่อ Discomfort Glare.....	118
5.6 การควบคุมแกลร์โดยใช้โคมไฟแบบ Cut-off และ Non-cut-off	119
5.7 Luminance Curves ของ CIE Glare Safeguard.....	132

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.8 ระบบ C-γ Coordinate.....	134
5.9 ตัวอย่างการกระจายความส่องสว่างของโคมไฟ.....	134
5.10 ตัวอย่างการใช้งาน CIE Glare Safeguard.....	135
5.11 การกำหนดแนวการมองที่จะให้ค่าดัชนีเกลาร์สูงที่สุด.....	138
5.12 การกำหนด d-coordinate และ s-coordinate.....	139
6.1 เมนูหลักของโปรแกรม LC1.....	148
6.2 CIE Glare Safeguard, Diagram 1.....	157
6.3 CIE Glare Safeguard, Diagram 2.....	158
6.4 Intensity Distribution และ Polar Curve ของกรณีที่ โคมไฟที่มีแต่แสงส่องลงเท้าก็มี.....	160
6.5 Intensity Distribution และ Polar Curve ของกรณีที่ โคมไฟมีทั้งแสงส่องขึ้นและส่องลง.....	161
6.6 แสดงเมนูของส่วน Edit Data.....	162
6.7 เมนูหลักของโปรแกรม LC2 (Interior Lighting Disign, IES Method).....	163
6.8 ลักษณะการป้อนข้อมูลของห้องแต่ละห้อง.....	164
6.9 ลักษณะการใช้ Edit Procedure (page 1).....	167
6.10 ลักษณะการใช้ Edit Procedure (page 2).....	168
6.11 แสดงเมนูหลักของโปรแกรม CIE.....	169
6.12 การป้อนข้อมูลของการใช้ Design Procedure.....	170
6.13 ผลการคำนวณโดยใช้ Design Procedure.....	171
6.14 การป้อนข้อมูลของการใช้ Verify Procedure.....	172

สารบัญรวม (ต่อ)

หัวที่	หน้า
6.15 ผลการคำนวณโดยใช้ Verify Procedure.....	173
6.16 ตัวอย่างผลลัพธ์ที่ได้จากโปรแกรม COST ซึ่งใช้เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อปีของโภมไฟ ๓ แบบ.....	176
6.17 การแบ่งลักษณะของงานออกเป็นกลุ่ม ๆ	177
6.18 รายละเอียดของลักษณะของงานในกลุ่มต่าง ๆ	178
7.1 ลักษณะการกระจายแสงของโภมไฟตัวอย่างที่นำมาใช้คำนวณเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การใช้แสง.....	179

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญเนื้อหา

แผนภูมิที่	หน้า
6.1 ลักษณะโครงการสร้างของโปรแกรม.....	146
6.2 แสดงโครงการสร้างของโปรแกรมคำนวณข้อมูลทางแสงโดยวิธี IES	150
6.3 แสดงโครงการสร้างของโปรแกรมคำนวณข้อมูลทางแสงโดยวิธี BZ	152
6.4 แสดงโครงการสร้างของโปรแกรมคำนวณข้อมูลทางแสงโดยวิธี CIE	155

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**